

Biodiversity in the Faroe Islands status and trends

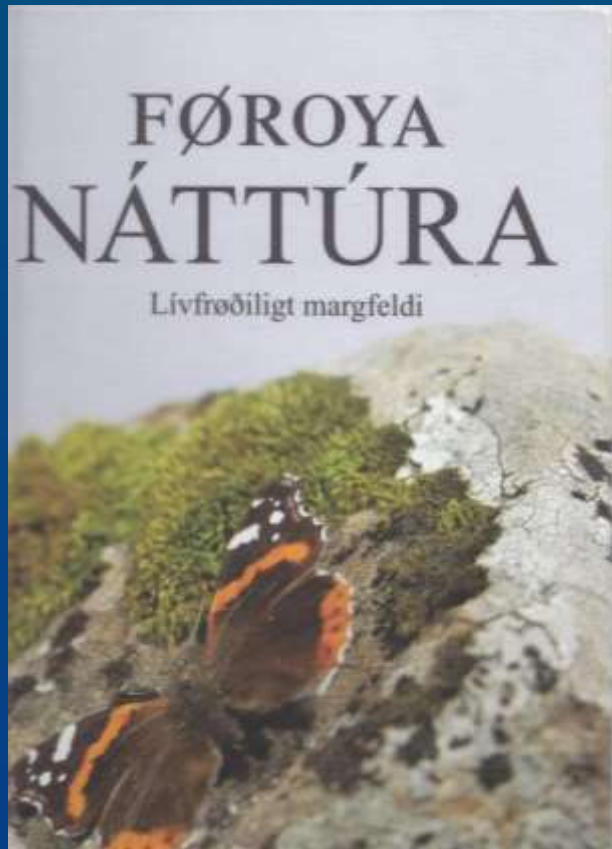
Anna Maria Fosaa, Søv n Landsins, *Náttúrugripasavnið*

Outline of the presentation

- ‡ Actions made in connection with the biodiversity convention
- ‡ Main impacts on the nature
- ‡ Redlisted plant species
- ‡ Immediate actions in order to protect the biodiversity

Convention on biodiversity

⌘ “Føroya Løgting” ratified the convention 18. December 1993

& The first initiative to implement the convention on biodiversity was the book “Føroya Náttúra” which is a status report on the biodiversity of the Faroe Islands. Published in 2006

Potential redlisted vascular plants

**128 fuglar
og plantur á
reyðlista**

- Ein verkætlan á
Føroya Náttúrugripasavni

Náttúrulýsing - lendi og sløg

Sløgini eru bólkaði í hóttanarbólkar eftir skipanini hjá
altjóða
náttúruverndarsovninum IUCN

Størsta hóttanin í láglandi er
avveiting, ovbit og taðing

Plantur

Category	Count
Stærsta	21
Stærri / Færri	9
Stærri	17
Stærri	8
Stærri	37

Fuglar

Category	Count
Stærsta	21
Stærri / Færri	9
Stærri	17
Stærri	8
Stærri	37

**Umráðandi við
gransking**

og skráseting um djóra-
og plantusløg ikki skulu
hvørva úr okkara
náttúru.

Hesum arbeiður
Náttúrugripasavnið við
og fer framvir at kunna
um úrslitini.

Skal hesin hvørva?

Náttúrulýsing lendi og sløg

- 54 birds and 74 vascular plant species evaluated

Countdown 2010

- ⌘ Several initiatives at the Museum of Natural History
- ⌘ Once a week information on a plant or an animal on our homepage. Was also reported in the radio every week
- ⌘ Postcard campaign at the Museum of Natural History.

Countdown 2010

Um allan heim doyggja plantu- og djórasløg út nógv við nógvri ferð. Mett verður, at hesin missur í lívfrøðiliga margfeldinum í stóran mun stendst av mannavirksemi, og tískil er tað okkara ábyrgd at gera tiltøk fyri at venda gongdini.

Endamálið við at steðga missinum í lívfrøðiliga margfeldinum innan 2010 varð fyrstu ferð nevnt í stevnuskránni hjá ES fyri burðardyggja menning í 2001. Málið við at minka munandi um missin í lívfrøðiliga margfeldinum innan 2010 varð orðað á 6. partaráðstevnunni hjá ST um sáttmálan um lívfrøðiligt margfeldið árið eftir. Fleiri mál átøk hesum eru síðan tikin upp í nógvar umhvørvisáttmálar og -ætlanir, og ST-aðalfundurinn hevur góðkent tey og sett tey inn í Millenium-yvirlýsingina hjá ST.

Í 2004 settu altjóða nattúruverndarfelagsskapurin IUCN og ES-nevndin "Countdown 2010"-tiltakið í verk fyri at stuðla undir, at hesi mál vórðu framd. Countdown 2010, ið nú er eitt tiltak, ið fevnir um allan heim, leggur seg eftir at fáa nógvar ymiskar partar við í arbeiðið at varðveita lívfrøðiliga margfeldið. Felagsskapir av øllum slag kunnu skriva undir Countdown 2010-yvirlýsingina – frá staðbundnum og altjóða myndugleikum og stovnum til almenn feløg og vinnuvirki. Framstig hjá teimum luttakandi londunum og felagsskapunum verða skrásett árliga.

Countdown 2010-tiltakið lýsir sjey høvuðstættir í arbeiðinum at varðveita lívfrøðiliga margfeldið.

1. Minst 10% av øllum sløgum av vistskipanum áttu at verið vard, so at náttúran og natúrlig landsløg verða varðveitt.
2. Landbúnaðurin eigur at hava fyrilit fyri lívfrøðiliga margfeldinum, t.d. við at bota um margfeldið í landbúnaðarjörð og minka um nýtsluna av handilstøðum og pesticidum.
3. Fiskastovnar eiga at verða gagnnýttir á burðardyggan hátt. 75% av øllum fiskiskapi eru í lätuni fyri ovfisking, og mong sløg eru longu í vanda fyri at verða avoydd.
4. Í sambandi við bygging og lendisnýtslu, bæði í býi og á bygd, má lívfrøðiligt margfeldi fáa meira ans. Í lätuni oyðileggur bygging búeki hjá nógvum sløgum.
5. Veðurlagsbroytingar ávirka eisini búøkini. Vit eiga at stríðast ímóti veðurlagsbroytingum, og vit eiga at tryggja møguleikarnar hjá sløgnum at flyta ella at laga seg til nýggj umhvørvi.
6. Summi fremmand sløg gerast innræsin og kunnu í ringasta fari týna staðbundin plantu- og djórasløg, og tí má forðast fyri, at hesi sløg breiða seg.
7. Lívfrøðiliga margfeldið er støðið undir eini burðardyggari menning, og tí er neyðugt, at ansur fyri lívfrøðiliga margfeldinum verður partur av øllum fyrisitingarligum avgerðum.

COUNTDOWN
2010
SAVE BIODIVERSITY

National report to CBD

⌘ Faroe Island have only delivered one national report to the CBD secretariat, in 2005 together with Greenland and Denmark

Main impacts on the nature

Environmental changes during time

- Fluctuating climate
- Anthropogenic changes
 - human impact
 - climate change

Fluctuating climate

- Arctic climate after the iceage indicated by the arctic species *Betula nana* (extinct today)
- Later fluctuating between dryer climate and wet oceanic climate as it is to day, indicated by appearance of *Juniperus communis* (rare today)

Anthropogenic changes

Grazing for more than 1000 years has changed the vegetation

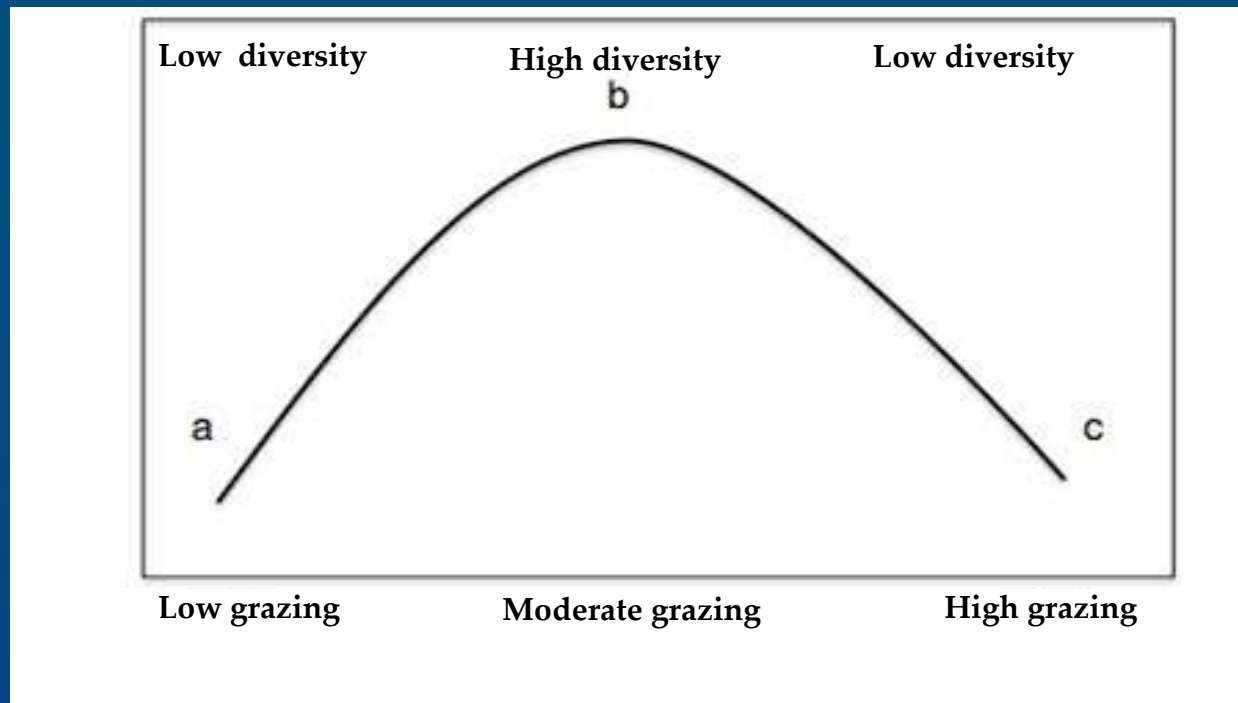
Today the natural vegetation is only found in inaccessible places

Main impacts on ecosystem

- Agriculture
 - Sheep grazing
 - Fertilization
 - Drainage
- Hydropower
 - Drainage
- Climate change
 - New and invasive species

Impacts on vegetation by grazing

Grazing experiment

Increase in vegetation cover
Taller plants

Draining in connection with hydropower exploitation

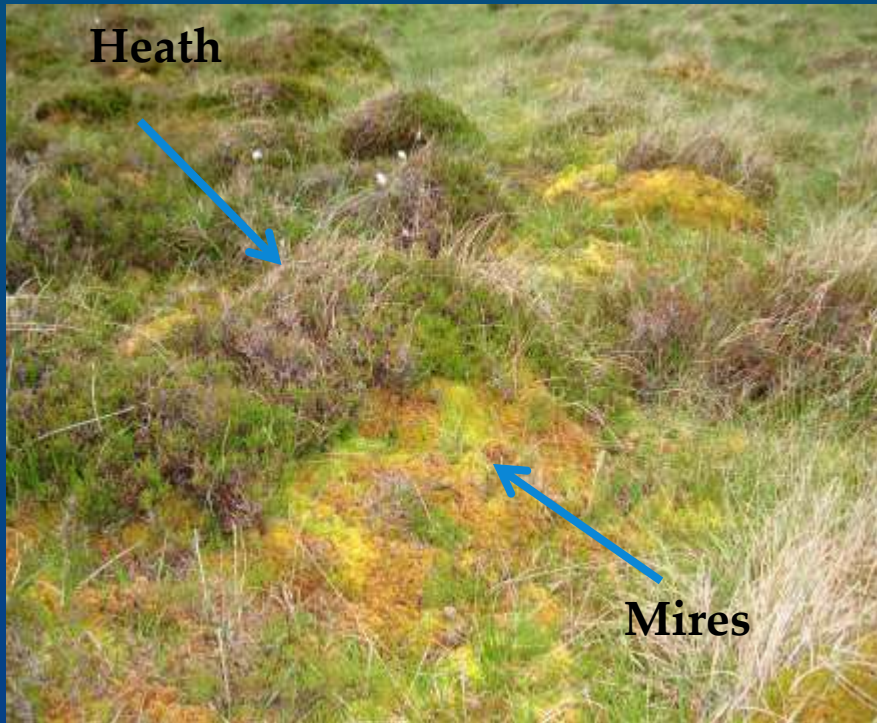
Drained since 1987

Undrained area

Drainage of mires

Mires

Heathland

Climate change

- Tolerance for change in climate is 1-2°C

New and invasive species

Impacts of human activities

Sheep grazing:

- Smaller and vulnerable plants
- Reduced vegetation cover
- More vulnerable to avalanches
- Loss of biodiversity

Drainage:

- Disappearance of mires
- Loss of mire species
- Loss of biodiversity

Climate change:

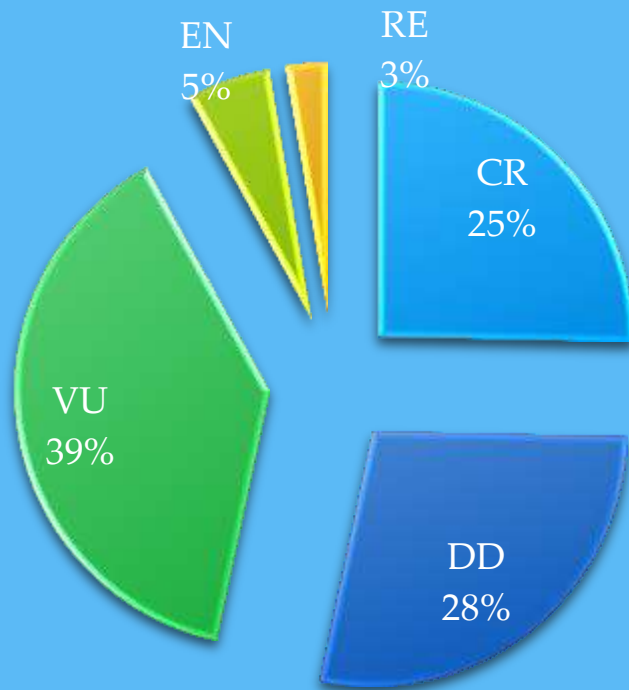
- Loss of high mountain species
- Easier for new and invasive species to adapt
- Loss of biodiversity

Potential redlisted vascular plants

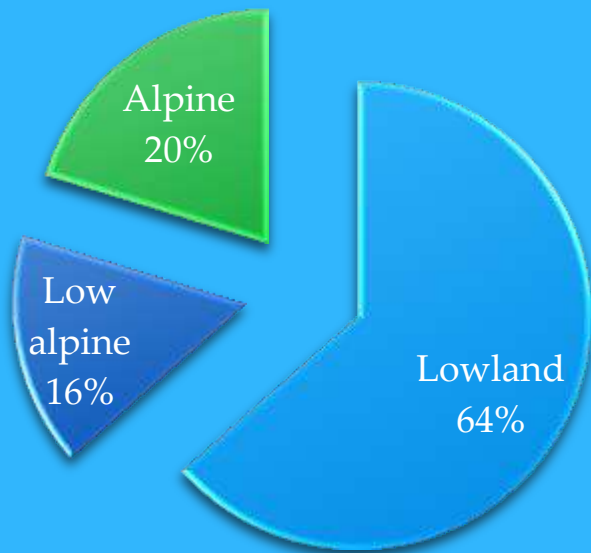
- 74 vascular plant species evaluated
- Total number of vascular plant species 330

Potential redlisted vascular plant species

- 2 Extinct (RE)
- 17 Critically endangered (CR)
- 4 Threatened (EN)
- 29 Vulnerable (VU)
- 21 Data deficient (DD)

Distribution of redlisted species

Most of the redlisted plant species are found in the lowland where the impacts are highest

Wetland and mires

- ⌘ Cover: 1,3 % of the land area
- ⌘ Impacts: Drainage in connection with agriculture and hydropower exploitation
- ⌘ Number of vascular plants: 46
- ⌘ Number of redlisted species: 15

Examples of threatened plant species in mires/wetland

Anagallis tenella

Drosera rotundifolia

Potentilla palustris

©Jens-Kjeld Jensen 2012

Hammarbya palludosa

Lakes

- ⌘ Cover: 0,9 % of the land area
- ⌘ Impacts: Drainage and fertilization in connection with agriculture
- ⌘ Number of vascular plants: 33
- ⌘ Number of redlisted species: 11

Examples of threatened plant species in lakes

©Jens-Kjeld Jensen 2012

Hippuris vulgaris

Equisetum fluviatile

Utricularia vulgaris

Potamogeton natans

Immediate actions

- ⌘ Establishing restricted areas free of sheep grazing
- ⌘ Protection of the redlisted species with a systematic registration
- ⌘ More effort to monitor plants and animals in the Faroese nature

Thank you for your attention